

Grote aantallen kleine alken langs Britse oostkust

Eind 2001 kwamen uit Nederland diverse berichten over her en der opduikende kleine alken. Langs de Britse oostkust zijn zeer grote aantallen geregistreerd, met name op 8 en 9 november 2001. Op verschillende posten langs de kust tussen East Yorkshire en Northumberland werden duizenden vogels geteld: >8000 passeerden de Farne Eilanden, >5000 Flamborough Head (iets ten noorden van onze wadden). Deze aantallen kwamen dicht bij het Britse record van 10.947 en 9522 vogels langs Flamborough Head op 11 en 12 januari 1995. Zie ook:

Russell

Slack

op

<http://www.birdguides.com/birdnews/articles/dovekie.asp>

Dode geelsnavelduiker op Texel

Laurens en Tonny van Kooten vonden op 21 januari 2002 een dode geelsnavelduiker op het Texelse strand. De vogel had olie in de veren, maar wordt schoongemaakt en bewaard in het museum in Amsterdam, bij Kees Roselaar. Zijn maag bevatte nog de gehoorsteentjes van twee kleine haringen, van 13 en 10.5 cm lang.

BIJZONDERE WAARNEMINGEN EN VONDSTEN

Opmerkelijke strandvondsten en offshore waarnemingen: lederschildpadden in Nederland

Bijgaande foto kregen we toegestuurd van Roel Draijer, beheerder van het vogelhospitaal Haarlem. Het betreft een vrouwtje lederschildpad *Dermochelys coriacea*, aangetroffen op het strand van Zandvoort op 29 oktober 1998. De resten van het dier zijn ter beschikking gesteld van het Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis in Leiden. Op de vraag hoe bijzonder een vondst van een lederschildpad eigenlijk is kregen we van dr. M.S. Hoogmoed, conservator Reptilia & Amphibia van Naturalis, de volgende informatie. Vóór 1972 waren er in Nederland slechts drie lederschildpadden vastgesteld (twee aangespoeld, een drijvend in zee), maar sinds 1972 tot heden zijn het er twaalf (oftewel maar liefst een per 2,3 jaar). Hier zitten ook waarnemingen bij van levende exemplaren op zee die later niet zijn aangespoeld. In Nederland zijn het altijd volwassen, sommige levend tot redelijk vers, andere dermate rot dat er slechts een onderdeel aanspoelt. De meeste strandingen vinden plaats tussen augustus en november. Lederschildpadden worden zeer groot, en dat op een dieet dat uitsluitend bestaat uit kwallen, dus voedsel dat 99% water bevat. In de Noordzee vergissen de schildpadden zich nogal eens en werken ze drijvende plastic zakken naar binnen, met maag- en darmverstoppingen als gevolg. Hun normale verspreidingsgebied loopt van de tropen tot aan de zuidkust van Engeland en Ierland, maar ook bij Shetland worden ze regelmatig gezien (Harvey *et al.* 2000: Shetland Sea Mammal Report 1999: 15-17). Slechts een enkeling komt ooit in de Noordzee terecht. Bij alle zeevogeltellingen op de Noordzee werden zelfs nog nooit lederschildpadden gezien (wel een in de Ierse Zee en een in de Golf van Biskaje). In de Noordzee werd tijdens de tellingen slechts drie keer iets in deze richting gezien: twee 'mogelijke' schildpadden en, heel bijzonder, een soepschildpad *Chelonia mydas* voor de Schotse kust (Kees Camphuysen). Soepschildpadden werden vroeger wel op onze stranden gevonden, maar deze waren stevast per schip (inderdaad, voor de soep!) aangevoerd vanuit West-Indië (sommige hadden zelfs handelsnummers in het schild gekerfd gekregen). Op het museum in Leiden zijn verder geen waarnemingen bekend van levende soepschildpadden in Europa.

Recent werd de vijftiende lederschildpad voor Nederland genoteerd onder wel heel bijzondere omstandigheden. Op 7 januari 2002 werd er een exemplaar zwemmend waargenomen ten noordwesten van de Waddeneilanden (53°42'51"N 04°38'43"E). Dat gebeurde vanuit een helikopter van de marinevliegdiens die op zoek was naar iemand die van een platform was gevallen. De waarneming werd (met vage maar nog net bruikbare foto) doorgegeven aan dr. Hoogmoed van Naturalis.